

Sygnatura akt: V GC 1202/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 04 marca 2019r.

Sąd Rejonowy w Kaliszu, V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: SSR Katarzyna Górna-Szuława

Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 18 lutego 2019r. w Kaliszu

na rozprawie

sprawy z powództwa: A. K.

przeciwko: (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B.

o zapłatę

1. oddała powództwo,
2. zasądza od powódki A. K. na rzecz pozwanego (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w B. kwotę 1.817,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Katarzyna Górna-Szuława

Sygn. akt V GC 1202/18

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 11 listopada 2017 r. (data wpływu) skierowanym do Sądu Rejonowego w Ostrowie W.. I Wydziału Cywilnego powódka A. K. reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wystąpiła o ustalenie, że nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz I. S. kwoty 5.710,11 zł. Nadto wniosła o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

W uzasadnieniu powódka wskazała, iż pozwany świadczył na jej rzecz dostawę paszy. W dniu 12 grudnia 2016 r. otrzymała dostawę paszy Brojler F. w ilości 6.860 kg. Podniosła, że dnia 27 grudnia 2016 r. zgłosiła reklamację asortymentu. Stado karmione paszą do 42 doby, czyli do dnia 12 grudnia 2016 r. rozwijało się prawidłowo, a upadki wynosiły 18 szt. Po podaniu paszy dostarczonej w dniu 12 grudnia 2016 r. około godz. 22.00 upadki gwałtownie wzrosły. Łącznie padło 528 szt. ptaków o wartości 4.999,90 zł. Nadto w ubojni powódka dowiedziała się o przymusie konfiskaty 225 kg kurzych wątrób o wartości 710,21 zł. Powódka podniosła, że pozwany nie odniósł się w terminie 14 dni do reklamacji, co skutkuje domniemaniem jej uznania. Wobec powyższego pismem z dnia 07 marca 2017 r. złożyła mu oświadczenie o potrąceniu kwoty 5.710,11 zł. Wskazała, że pismem z dnia 13 marca 2017 r. pozwany nie uznał zasadności oświadczenia o potrąceniu. W dniu 04 września 2017 r. wystawił jej wezwanie do zapłaty, zaś dnia 14 września 2017 r. do powódki została wysłana nota odsetkowa. Powódka uregulowała należność pomniejszoną w kwotę objętą oświadczeniem o potrąceniu wierzytelności.

Postanowieniem z dnia 05 grudnia 2017 r. Sąd Rejonowy w Ostrowie W.. I Wydział Cywilny stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu w Kaliszu V Wydziałowi Gospodarczemu. W uzasadnieniu

wskazał, iż obie strony umowy są przedsiębiorcami, a umowa była realizowana w ramach prowadzonej przez nie działalności gospodarczej. Postanowienie uprawomocniło się w dniu 10 stycznia 2018 r.

W odpowiedzi na pozew z dnia 04 czerwca 2018 r. (data wpływu) pozwany reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych, w tym opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17,00 zł.

W uzasadnieniu pozwany przyznał, iż powódka w dniu 27 grudnia 2017 r. złożyła u niego reklamację związaną z kwestionowaniem jakości dostarczonej przez niego paszy. Wskazał, że po jej otrzymaniu przeprowadził próbę biologiczną odebranej od powódki paszy, która polegała na karmieniu stada doświadczalnego kwestionowaną paszą. Następnie złożył powódce ofertę przeprowadzenia badania z próbki dostarczonej przez nią paszy, ale powódka nie zajęła stanowiska w tej sprawie. Pozwany podniósł, że poza próbą biologiczną dokonał kontroli paszy z partii dostarczonej do powódki i nie stwierdził żadnych braków, wad ani uchybień, który mogłyby potwierdzić zasadność zgłoszonych zastrzeżeń. Po wykonaniu wskazanych czynności poinformował powódkę, iż nie uznaje jej reklamacji.

Nadto pozwany wskazał, iż nastąpiło przekształcenie po stronie pozwanej w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B..

W toku procesu strony podtrzymały dotychczasowe stanowisko w sprawie.

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

Powódka A. K. prowadzi Gospodarstwo Rolne w K.. Zajmuje się m.in. chowem drobiu.

(okoliczność bezsporna).

Pozwany I. S. prowadził działalność gospodarczą pod firmą (...) w B.. W dniu 01 grudnia 2017 r. pozwany przekształcił się w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B., która zarejestrowana jest w Krajowym Rejestrze Sądowym pod numerem (...).

(dowód: wydruk z (...) k. 7-8, 23, informacja z KRS k. 46-49, postanowienie k. 97-99).

W ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej pozwany sprzedawał powódce produkowaną przez siebie paszę dla drobiu. W dniu 12 grudnia 2016 r. powódka otrzymała dostawę paszy Brojler F. w ilości 6.860 kg.

(okoliczność bezsporna).

Powódka posiada dwa kurniki, w obydwu warunki są sterowane komputerowo.

W jednym kurniku ptaki były karmione paszą zakupioną od pozwanego, w drugim od innego dostawcy. W tym drugim nic się nie działo. Do padłych kurczaków przyjechał weterynarz. Została odstawiona pasza zakupiona od pozwanego i ptakom podano leki. Weterynarz zasugerował, że pasza mogła wpłynąć na ich wątrobę.

Powódka nie domagała się przebadania paszy. Nie zrobiła również badań we własnym zakresie.

(dowód: przesłuchanie powódki A. K. k. 101-102).

Powódka złożyła reklamację paszy najpierw telefonicznie, M. K.. On poinformował powódkę o konieczności złożenia pisemnej reklamacji.

(dowód: zeznania świadka M. K. k. 67-68, przesłuchanie powódki A. K. k. 101-102).

Dnia 27 grudnia 2016 r. powódka pisemnie zgłosiła reklamację asortymentu. Wskazała w niej, iż dnia 12 grudnia 2016 r. otrzymała dostawę paszy Brojler F. w ilości 6.860 kg. Podniosła, że stado do 42 doby, czyli do dnia 12 grudnia 2016 r. rozwijało się prawidłowo, upadki wynosiły 19 szt. i nie miała zastrzeżeń do wcześniej zakupionych partii paszy. Po

podaniu reklamowanej paszy upadki gwałtownie wzrosły i w 43 dobie wynosiły 185 szt. oraz dodatkowo do wieczora 53 szt. Po załadunku w kontenery w kurniku zostało zebranych jeszcze 180 szt. padłych ptaków. Zaś w trakcie transportu z fermy do ubojni na trasie 40 km padło dodatkowe 110 szt. W zaś ubojni nastąpiła przymusowa konfiskata 225 kg kurzych wątrób. Powódka wskazała, że w związku z powyższym poniosła straty w łącznej wysokości ok. 6.000,00 zł, w tym: 4.999,90 zł (1.584 kg x 2,95 zł + 7% VAT) z tytułu wartości padłych ptaków, 710,21 zł tytułem wartości skonfiskowanych wątrób (225 kg x 2,95 zł + 7% VAT) oraz nieznaną na moment składania reklamacji koszty badania paszy. Powódka wskazała, że nie zna jeszcze wyników badania, ale z wykonanej przez weterynarza sekcji zwłok ptaków oraz wiadomości z ubojni wynika, że przyczyną zaistniałej sytuacji jest zła jakość paszy. Tym bardziej, że w drugim kurniku przy podawaniu innej paszy nie doszło do zwiększonej liczby upadków drobiu.

Reklamację nadano w urzędzie pocztowym w dniu 29 grudnia 2016 r., zaś doręczono pozwanemu dnia 30 grudnia 2016 r.

(dowód: reklamacja k. 9-10, potwierdzenie nadania przesyłki pocztowej k. 10, śledzenie przesyłek k. 11-12, zeznania świadka R. P. k. 68-69, przesłuchanie powódki A. K. k. 101-102).

Wysokość wierzytelności będącą przedmiotem potrącenia powódka ustaliła matematycznie. Wzięła średnią wagową ilości padłych sztuk i pomnożyła ją przez cenę sprzedaży z tego dnia, gdy padły. To był ten sam dzień, kiedy miały być sprzedane. W ten sam sposób powódka obliczyła wartość skonfiskowanych wątrób.

(dowód: przesłuchanie powódki A. K. k. 101-102).

Mailiem z dnia 31 grudnia 2016 r. R. P. poinformował D. K., iż stanowisko pozwanego w sprawie reklamacji paszy zostało przekazane do M. K. w dniu 17 grudnia 2017 r., tj. do osoby, do której powódka złożyła reklamację. Jednocześnie poprosił powódkę o dosłanie wyników badań, o których wspomina w reklamacji.

W korespondencji z dnia 18 stycznia 2017 r. ponownie zwrócił się do powódki o wskazanie, na jakie badania ma być skierowana próbka archiwalna reklamowanej paszy. Ponadto poinformował, iż pasza, która została odebrana od powódki została skierowana na próbę biologiczną i zostanie skarmiona przez grupę brojlerów doświadczalnych oraz, że pozwany nie stwierdził w paszy żadnych odstępstw od normy.

W mailu z dnia 16 lutego 2017 r. R. P. zawiadomił powódkę, że pozwany zakończył próbę biologiczną polegającą na karmieniu części brojlerów tuczonych w jego kurniku doświadczalnym. Próba nie wykazała wad paszy, w szczególności nie wystąpiły wzmożone upadki ptactwa. Po raz kolejny wskazał, iż powódka nie podała, na jakie badania ma być skierowana próbka archiwalna reklamowanej paszy.

(dowód: korespondencja mailowa k. 43, 44, 45, zeznania świadka R. P. k. 68-69).

Reklamowana pasza została zabrana przez pozwanego.

(dowód: zeznania świadków: M. K. k. 67-68, R. P. k. 68-69, przesłuchanie powódki A. K. k. 101-102).

Pismem z dnia 07 marca 2017 r. powódka złożyła pozwanemu oświadczenie o potrąceniu kwoty 5.710,11 zł. Wskazała, że z uwagi na okoliczność, iż od złożenia reklamacji nie otrzymała na nią odpowiedzi w terminie 14 dni zważyła, że została ona uznana za zasadną. Oświadczyła, iż dokonuje potrącenia wierzytelności z faktury VAT nr (...) na kwotę 2.637,23 zł i faktury VAT nr (...) na kwotę 3.072,88 zł z wierzytelnością przysługującą jej z tytułu reklamacji, tj. 5.710,11 zł. Pismo zostało nadane w urzędzie pocztowym w dniu 08 marca 2017 r.

(dowód: oświadczenie o potrąceniu k. 13, potwierdzenie nadania przesyłki pocztowej k. 13).

W odpowiedzi na oświadczenie o potrąceniu pozwany poinformował powódkę, że otrzymała droga mailową informacje o wynikach próby biologicznej mieszanki, która została od niej odebrana i że pasza skarmiona na stadzie doświadczalnym nie spowodowała upadków ptactwa. Wskazał, że dalszym ciągu nie uzyskał od powódki informacji, w jakim kierunku powinna zostać przeprowadzona analiza próbki archiwalnej. Podniósł również, iż dokonał kontroli mieszanek z partii produkcyjnej, która została dostarczona na fermę powódki. P. z tej partii została również dostarczona na inne fermę, jednakże nie odnotowano tam żadnych problemów zdrowotnych kurcząt ani podwyższonych upadków. Podkreślił, iż w dniu 16 lutego 2017 r. powódka została już poinformowana, iż jej reklamacja nie została uznana.

(dowód: pismo k. 14-15).

Pismem z dnia 04 kwietnia 2017 r. pozwany wezwał powódkę do zapłaty kwoty 18.861,38 zł, w tym: 2.637,23 zł wynikającej z faktury VAT nr (...), kwotę 3.072,88 zł wynikającą z faktury VAT nr (...) oraz kwotę 13.151,27 zł wynikającą z faktury VAT nr (...) w terminie 7 dni od doręczenia wezwania, pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Zaś w dniu 14 września 2017 r. pozwany wystawił powódce notę odsetkową nr (...).

(dowód: wezwanie do zapłaty k. 16, nota odsetkowa k. 19).

W piśmie z dnia 19 września 2017 r. powódka reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika oświadczyła, iż należności z faktur VAT nr (...) zostały zaspokojone przez potrącenie wierzytelności przysługującej powódce z tytułu reklamacji. Jednocześnie poinformował, iż kwota 13.151,27 zł została uregulowana w dniu 13 września 2017 r. Pismo zostało nadane w urzędzie pocztowym z dnia 23 września 2017 r.

Zaś w piśmie z dnia 02 października 2017 r. w odpowiedzi na notę odsetkową pełnomocnik powódki przesłał pozwanemu potwierdzenie zapłaty kwoty 13.151,27 zł oraz należności wynikającej z noty odsetkowej nr (...). Pismo zostało nadane w urzędzie pocztowym z dnia 03 października 2017 r.

(dowód: pismo k. 17, 20 wyciąg z pocztowej książki nadawczej k. 17v, 20v, potwierdzenie transakcji k. 18).

P. zakupiona przez powódkę była dostarczona również innym hodowcom. Nie było do niej żadnych zastrzeżeń. Nie były badane warunki panujące w kurniku powódki.

(dowód: zeznania świadków: M. K. k. 67-68, R. P. k. 68-69).

W firmie pozwanego funkcjonuje system zarządzania jakością. Zobowiązuje go to do skrupulatnych badań na każdym etapie produkcji. Pierwszym krokiem po zgłoszeniu reklamacji jest sprawdzenie procesu produkcji. Polega to na monitowaniu komponentów użytych przy produkcji. Następnym krokiem miało być badanie próbki paszy, która otrzymała powódka. Pozwany czekał na wskazanie kierunku badań próbki, bo dysponował tylko jedną, jednakże powódka nie udzieliła tej informacji.

U pozwanego wdrożona jest procedura reklamacyjna mająca na celu zapewnienie sprawnego przeprowadzenia procesu reklamacji, analizę przyczyn tych reklamacji lub niezgodności oraz podjęcie działań korygujących i zapobiegawczych, która obejmuje wszystkie wyroby gotowe powstałe w kolejnych etapach produkcji w firmie (...).

Zgodnie ze standardowym postępowaniem reklamacje są zgłaszane do firmy telefonicznie bezpośrednio przez klienta lub przedstawiciela handlowego, a następnie są kierowane do technologa. Technolog zapoznaje się z reklamacją i podejmuje decyzję wysłaniu na obiekt klienta przedstawiciela bądź lekarza weterynarii. Przedstawiciel na obiekcie klienta zbiera wymagane informacje do karty zgłoszeniowej lub karty reklamacyjnej. W przypadku konieczności zbadania wyrobu gotowego dostarczonego do klienta, przedstawiciel pobiera reprezentatywną próbkę do tzw. bezpiecznej koperty. Próbka wyrobu gotowego wraz z wypełnioną przez przedstawiciela kartą dostarczana jest

do technologa. W laboratorium zakładowym sprawdzane są wyniki badań dla wyrobu reklamowanego, które są przekazywane technologowi. Technolog po zapoznaniu się z informacjami z karty reklamacyjnej podejmuje decyzje odnośnie dalszego postępowania, tj. decyzje rozstrzygającą reklamację, dotycząca przekazania próbki do badań wewnętrznych lub w laboratorium zewnętrznym, konsultuje się z dyrektorem handlowym. Po zapoznaniu się z wynikami analiz laboratoryjnych technolog podejmuje decyzję o sposobie rozstrzygnięcia reklamacji.

Pierwszy audyt nadzorujący potwierdził, iż firma pozwanego działa zgodnie z wymogami ISO (...) -F.

(dowód: certyfikat ISO 22000:2005 k. 80, certyfikat nr (...) .00 k. 81, procedura reklamacyjna k. 82-84, raport z audytu k. 85-96, zeznania świadka R. P. k. 68-69)

Przed sprzedażą są pobierane przez pozwanego próbki paszy. Jeżeli chodzi o reklamacje, to najpierw próbki są badane przez laboratorium wewnętrzne, a później, w razie potrzeby, zewnętrzne. Próbkę pobiera kierowca. Jedna zostaje u pozwanego, a druga wraz z paszą dostarczana jest hodowcy. Próbka jest plombowana i oznaczana numerem. Można prześledzić jej pochodzenie.

(dowód: zeznania świadka M. K. k. 67-68).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów załączonych do akt przez strony, zeznań słuchanych w sprawie świadków oraz przesłuchania powódki.

Sąd uznał za wiarygodne dokumenty, z których dowód przeprowadzono w toku postępowania. Ich autentyczność oraz prawdziwość stwierdzonych w nich faktów nie budziła jego wątpliwości, nie zostały one również zakwestionowane przez strony procesu.

Sąd dał wiarę zeznaniom słuchanych w sprawie świadków oraz powódki, gdyż były one spójne, logiczne i znajdowały potwierdzenie w przedłożonych do akt dokumentach.

Stan faktyczny w przedmiotowej sprawie był w zasadzie bezsporny. Spór stron sprowadzał się zaś do ustalenia, czy na skutek skarmienia kurcząt paszą pochodzącą od pozwanego ptaki padły, czy powódka skutecznie złożyła reklamację oraz oświadczenie o potrąceniu wierzytelności i czy wobec tego zachodzą przesłanki do ustalenia, że powódka nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 5.710,11 zł.

Sąd zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie powódka domagała się ustalenia, że nie jest zobowiązana do zapłaty na rzecz I. S. kwoty 5.710,11 zł

Wskazała, że ma interes prawny w tym ustaleniu, polegający na tym że brak rozstrzygnięcia Sądu może skutkować wniesieniu przeciwko niej przez pozwu o zapłatę za reklamowaną paszę. Nadto może doprowadzić do sytuacji, że pozwany złoży wniosek o wpisanie jej do Krajowego Rejestru Długów lub innego rejestru dłużników, co może skutkować utratą zdolności kredytowej przez powódkę.

Zgodnie z art. 189 kpc powód może żądać ustalenia przez Sąd istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa, gdy ma w tym interes prawny. Merytorycznymi przesłankami powództwa z art. 189 kpc są istnienie interesu prawnego powoda w żądaniu ustalenia oraz istnienie lub nieistnienie konkretnego stosunku prawnego lub prawa.

W sprawach o ustalenie istnienia lub nieistnienia prawa lub stosunku prawnego istnienie interesu prawnego oceniane jest w pierwszej kolejności, gdyż warunkuje on rozstrzygnięcie

o zasadności twierdzeń pozwu oraz przesądza kwestię legitymacji procesowej po stronie czynnej procesu. Interes prawny wiąże się z niepewnością co do określonego stanu prawnego lub prawa, która to niepewność skutkuje koniecznością udzielenia powodowi ochrony prawnej. Potrzebę udzielenia powodowi ochrony prawnej może

uzasadniać zagrożenie nie tylko obecnych stosunków prawnych i praw, których jest stroną, ale i tych przyszłych, o ile ich wystąpienie jest realne, a nie hipotetyczne. Jednocześnie prawomocny wyrok ustalający powinien zapobiec temu przyszłemu zagrożeniu (por. wyrok SN z dnia 18 czerwca 2009 r., II CSK 33/09). Dla ustalenia, że powód posiada interes prawny istotne jest to, aby rozstrzygnięcie wydane w oparciu o art. 189 kpc gwarantowało powodowi skuteczną ochronę jego interesów. Wyrok ustalający musi więc być zdalny do tego, aby definitywnie zakończyć spór stron co do prawa czy stosunku prawnego. Jeśli jednak powodowi przysługuje możliwość uzyskania ochrony swych praw w drodze innego postępowania sądowego, przykładowo w sprawie o świadczenie, wyłącza to jego interes prawny w dochodzeniu powództwa ustalającego. Decydujące pozostają przy tym okoliczności faktyczne, na których powód opiera swoje żądanie oraz jak uzasadnia swój interes prawny. Jeśli okoliczności te uzasadniają wystąpienie przez niego z żądaniem zmierzającym do zaspokojenia roszczenia, o którym powód twierdzi, że mu przysługuje, to nie posiada on interesu prawnego w świetle art. 189 kpc (por. wyrok SN z dnia 06 czerwca 1997 r., II CKN 201/97, wyrok SN z dnia 09 listopada 2011 r., II CSK 104/11).

Oceny interesu prawnego strony należy zatem zawsze dokonywać na tle konkretnej sprawy, tak aby ocenić rzeczywistą potrzebę ochrony powoda, który powinien wykazać istnienie interesu prawnego, poprzez przytoczenie faktów go uzasadniających.

Powódka wykazała, iż pozwany nie uwzględnił jej reklamacji, nie uznał oświadczenia o potraceniu i domaga się zapłaty za sprzedany jej towar bez uwzględnienia potrąconej przez nią kwoty.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd uznał, iż powódka domagając się uchylenia stanu niepewności na przyszłość wykazała swój interes prawny w zakresie żądania objętego pozwem.

W przedmiotowej sprawie strony łączyła umowa dostawy. Zgodnie z treścią art. 605 kc przez umowę dostawy dostawca zobowiązuje się do wytworzenia rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku oraz do ich dostarczania częściami albo okresowo, a odbiorca zobowiązuje się do odebrania tych rzeczy i do zapłacenia ceny.

Umowa dostawy jest umową wzajemną, zatem zarówno dostawca, jak i odbiorca ponoszą odpowiedzialność za jej niewykonanie bądź nienależyte wykonanie. W przypadku dostarczenia niezgodnego z umową wadliwego przedmiotu dostawy, odbiorca może realizować w stosunku do dostawcy uprawnienia wynikające z ogólnej odpowiedzialności kontraktowej bądź uprawnienia z tytułu rękojmi. Wybór reżimu odpowiedzialności należy do odbiorcy. Do odpowiedzialności dostawcy z tytułu rękojmi należy z mocy art. 612 kc stosować przepisy o rękojmi przy sprzedaży (art. 556 kc i n.).

Zgodnie z treścią art. 556 kc sprzedawca jest odpowiedzialny względem kupującego, jeżeli rzecz sprzedana ma wadę fizyczną lub prawną (rękojmia).

W myśl art. 560§1 kc zd. 1 jeżeli rzecz sprzedana ma wadę, kupujący może złożyć oświadczenie o obniżeniu ceny albo odstąpieniu od umowy, chyba że sprzedawca niezwłocznie i bez nadmiernych niedogodności dla kupującego wymieni rzecz wadliwą na wolną od wad albo wadę usunie.

Zgodnie z wynikającą z art. 6 kc regułą rozłożenia ciężaru dowodu powód powinien udowodnić okoliczności tworzące prawo. W myśl ogólnych zasad na powodzie spoczywa więc ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie (por. SN w orzeczeniu z dnia 3 października 1969 r., II PR 313/69), a na stronie pozwanej obowiązek udowodnienia okoliczności uzasadniających jej wnioski o oddalenie powództwa (por. SN w orzeczeniu z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82). Strona, która powołuje się na nieistnienie określonego faktu powinna również udowodnić swoje twierdzenie, zgłaszając dowody dla wykazania faktów przeciwnych. Ciężar udowodnienia faktu należy zatem rozumieć z jednej strony jako obciążenie strony procesowej obowiązkiem przekonania Sądu dowodami

o słusności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniechania realizacji tego obowiązku lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu (por. wyrok SN z dnia 07 listopada 2007 r., II CSK 239/07).

W myśl art. 232 kpc zd. 1 strony są obowiązane wykazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Podkreślić przy tym należy, iż rzeczą Sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie. Sąd nie jest też zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 kpc), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 kpc) spoczywa na stronie, która wywodzi z tych faktów skutki prawne (art. 6 kc) (por. wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 r., I CKU 45/96, L. z glosą A. Z.). Zaś zgodnie z treścią art. 233§1 kpc Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Dochodząc roszczeń stanowiących podstawę niniejszego powództwa to powódka zobowiązana była do wykazania, że dostarczona przez pozwanego pasza była wadliwa, w wyniku czego powódka poniosła szkodę i w jakiej wysokości, są to bowiem fakty, z których ona wywodzi skutki prawne.

Zgodnie z treścią art. 563§1 kc przy sprzedaży między przedsiębiorcami kupujący traci uprawnienia z tytułu rękojmi, jeżeli nie zbadał rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju i nie zawiadomił niezwłocznie sprzedawcy o wadzie, a w przypadku gdy wada wyszła na jaw dopiero później - jeżeli nie zawiadomił sprzedawcy niezwłocznie po jej stwierdzeniu. Zaś w myśl §2 powołanej regulacji zachowania powyższego terminu wystarczy wysłanie przed jego upływem zawiadomienia o wadzie.

Podkreślić w tym miejscu należy, iż kupujący będący przedsiębiorcą ma nie tylko obowiązek zawiadomienia sprzedawcy o wadzie niezwłocznie po jej wykryciu, ale również ciąży na nim obowiązek zbadania rzeczy w czasie i w sposób przyjęty przy rzeczach tego rodzaju. W obrocie gospodarczym nie ma żadnych wskazówek odnośnie do tego, w jaki sposób obowiązek ten ma być realizowany, ani nawet jakie jest jego minimum. W literaturze podkreśla się, że o zakresie i sposobie wykonania tego obowiązku decyduje rodzaj sprzedaży, wielkość dostawy oraz rodzaj rzeczy, a także zdrowy rozsądek, wiedza i ogólna dbałość przedsiębiorcy o własne interesy. Powódka nie wykazała, że dokonała zbadania paszy dostarczonej przez pozwanego. Wręcz przeciwnie, pasza od razu została podana ptactwu. Tym samym powódka nie dochowała ciężącego na niej aktu staranności i nie dokonała zbadania paszy przed jej podaniem kurczętom. Jednak mimo, iż powódka nie zbadała dostarczonej paszy, niezwłocznie zawiadomiła pozwanego o upadkach ptactwa telefonicznie, zaś po informacji, że powinna to zrobić pisemnie, pismem z dnia 27 grudnia 2016 r. Upadki kurcząt miały miejsce w dniu 12 grudnia 2016 r. Zatem Sąd uznał, iż powódka uczyniła to bez zbędnej zwłoki.

Zgodnie z treścią art. 561⁵ kc jeżeli kupujący będący konsumentem zażądał wymiany rzeczy lub usunięcia wady albo złożył oświadczenie o obniżeniu ceny, określając kwotę, o którą cena ma być obniżona, a sprzedawca nie ustosunkował się do tego żądania w terminie czternastu dni, uważa się, że żądanie to uznał za uzasadnione.

Takie stanowisko prezentowała powódka w toku procesu wskazując, że skoro pozwany nie ustosunkował się do jej reklamacji w terminie 14 dni, to znaczy, że ja uznał. Umknęła jej jednak okoliczność, że w obrocie profesjonalnym ustawodawca nie przewidział takiej zasady. Termin i procedura rozpatrywania reklamacji może natomiast wynikać z umowy, ogólnych warunków sprzedaży lub regulaminu, czego jednak powódka nie wykazała. Co do zasady jednak upływ 14 dni nie wywołuje dla kupującego przedsiębiorcy tego rodzaju skutków, o jakich mowa wyżej w relacji do konsumenta. Nie można zatem przyjąć w przedmiotowej sprawie, iż reklamacja złożona przez powódkę została uznana przez pozwanego.

W myśl art. 559 kc sprzedawca jest odpowiedzialny z tytułu rękojmi za wady fizyczne, które istniały w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego lub wynikły z przyczyny tkwiącej w rzeczy sprzedanej w tej samej chwili.

Przepis art. 559 kc nie modyfikuje rozkładu ciężaru dowodu, jako przepis szczególny względem art. 6 kc. W odniesieniu do przepisów kc dotyczących rękojmi za wady

i obowiązujących w chwili zawarcia umowy między stronami będącymi przedsiębiorcami, nie istnieje odwrócenie ciężaru dowodu wynikającego z art. 6 kc (tak wyrok SA w Krakowie z dnia 24 października 2017 r., I ACa 446/17).

Powódka zatem winna była wykazać, że dostarczona jej przez pozwanego pasza była wadliwa i spowodowała upadek ptactwa. Na poparcie swojego stanowiska powódka, poza własnymi twierdzeniami, nie przedstawiła żadnych innych dowodów. W szczególności nie zaoferowała dowodu z zeznań weterynarza, który przyjechał do chorego ptactwa, ani sporządzonej przez niego dokumentacji. Nadto sama przyznała, że nie domagała się przebadania paszy i nie zrobiła badań we własnym zakresie. Mimo wielokrotnych ponagleń ze strony pozwanego nie wskazała, w jakim kierunku miały być przeprowadzone te badania przez niego.

Tym samym powódka nie wykazała, zgodnie z obciążającym ją obowiązkiem dowodowym, że pasza zakupiona od pozwanego była nienależytej jakości, co spowodowało masowy zgon kurcząt w jej gospodarstwie rolnym.

Zgodnie z treścią art. 498§1 kc gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność

z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne

i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. W myśl §2 skutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Zaś zgodnie z dyspozycją art. 499 kc potrącenia dokonuje się przez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe.

Dla przyjęcia zasadności zarzutu potrącenia i jego skuteczności, niezbędne jest zatem zaistnienie przesłanek materialnoprawnych potrącenia wskazanych w art. 498§1 kc, które zobowiązany jest wykazać korzystający z potrącenia (powódka), zgodnie z regułą rozkładu ciężaru dowodzenia (art. 6 kc i art. 232 zd. 1 kpc). Potrącenie oparte na ustawie następuje

w drodze jednostronnego oświadczenia (art. 499 kc), jednakże aby oświadczenie to mogło odnieść łącznie z nim skutki umorzenia wierzytelności (art. 498§2 kc) w momencie jego składania musi wystąpić i trwać stan potrącalności. Mianowicie muszą współistnieć ustawowo określone przesłanki z art. 498§1 kc, a przede wszystkim muszą istnieć wzajemne wymagalne wierzytelności, których przedmiotem są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a które mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem. Oznacza to, że składający oświadczenie o potrąceniu musi w stosunku do swego wierzyciela posiadać własną istniejącą już wierzytelność i wierzytelność ta w dacie potrącenia musi być wymagalna.

Przenosząc te rozważania na grunt rozpoznanej sprawy, stwierdzić należy, iż skoro powódka nie wykazała wadliwości paszy i zasadności zgłoszonej przez siebie reklamacji, nie mogła skutecznie złożyć oświadczenia o potrąceniu swojej wierzytelności z tytułu szkody spowodowanej upadkiem drobiu z wierzytelnościami pozwanego dochodzonymi z tytułu dostarczonej paszy.

Nadto, powódka podnosząc zarzut potrącenia przede wszystkim nie wykazała wysokości wierzytelności postawionej do potrącenia z wierzytelnością pozwanego. Nie przedstawiła żadnych dowodów, które potwierdzałyby wysokość poniesionej szkody.

W szczególności nie wykazała ilości padłych kurcząt ani ich ceny za 1 kg w dniu, kiedy miały zostać sprzedane. Nie wykazała również ilości, wagi, ani ceny skonfiskowanych wątrób.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzekł w pkt 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98§1 i 2 kpc, zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Powódka przegrała proces w całości, musiała więc w całości ponieść jego koszty. Dlatego też Sąd zasądził od niej na rzecz pozwanego kwotę 1.800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, obliczoną zgodnie z §2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804) oraz kwotę 17,00 zł tytułem opłaty od pełnomocnictwa wynikająca z art. 1 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 09 września 2000 r. o opłacie skarbowej (Dz.U. Nr 86, poz. 960 ze zm.), o czym orzekł w pkt 2 sentencji wyroku.

SSR Katarzyna Górna-Szuława